

ظروف ماکروویو
از نگاه بازار چگونه است؟

تولید اولین پلی پروپیلن
بازیافتی جهان با مقاومت حرارتی بالا

در سال جاری با بسیاری از محصولات
پلاستیکی خدا حافظی می کنیم

بازگشت دلار از نقطه حساس

سخن آغازین

ظروف یکبار مصرف لاکچری در انتظار تغییر فصل

نوسان بهای ارز و تغییر قیمت‌های جهانی اثرات جدیدی بر بازار ظروف یکبارمصرف بر جای گذاشته است و به نظر می‌رسد این روند باز هم ادامه داشته باشد. قیمت‌های پایه مواد اولیه در بورس کالا نیز برخی رشد و برخی کاهش داشته که موجب شده اوضاع پیچیده‌تر شود. این وضعیت عمومی به این معنی است بازار با رشد قیمت تمام شده به نسبت افزایش نرخ در هفته‌های قبل روبه‌رو خواهد شد ولی در کنار آن افت بهای ارز میل به خرید با حجم بالا را کاهش می‌دهد. این چندگانگی اثرات خود را بر بازار هم برجای می‌گذارد ولی داده‌های جدیدی در راه هستند که می‌تواند مثبت ارزیابی شود. انتظار برای بازگشایی مدارس جدی است و همین نکته می‌تواند مصرف برخی از ظروف یکبارمصرف را افزایش دهد که احتمالاً قرعه شانس به نام ظروف ماکروبیو و چندبارمصرف زده می‌شود. از سوی دیگر، سخت‌گیری‌های تردد شبانه نیز تعدیل شده و با افزایش واکسیناسیون دوره‌می‌ها و میهمانی‌ها نیز بیشتر خواهد شد. این موارد در نهایت می‌تواند تقاضای داخلی برای ظروف لاکچری را افزایش داده و این بازار را با تحرک بیشتری همراه سازد. در این شرایط پرداختن به خرده‌فروشی جذابیت مضاعفی پیدا خواهد کرد که خروجی آن تغییر چهره بازار خواهد بود. زمان آن فرارسیده تا تمام تلاش خود را برای جذب مشتری نهایی به کار گیریم که مؤلفه اصلی آن اطلاع‌رسانی از توانمندی‌های فروش است. احتمالاً تغییر فصل برای ظروف لاکچری خوش‌یمن خواهد بود.

در سال جاری با بسیاری از محصولات پلاستیکی خداحافظی می کنیم

مطابق با دستور العمل پارلمان اروپا (EP) و شورای اتحادیه اروپا در ۵ ژوئن ۲۰۱۹ برای کاهش اثر برخی از محصولات پلاستیکی بر محیط زیست، محدودیت های بیشتری روی برخی محصولات یکبار مصرف در سال ۲۰۲۱ اعمال می گردد. کارد و چنگال پلاستیکی، بشقاب، نی و همزن نوشیدنی ها دیگر نمی تواند در بازار اروپا عرضه شود. پارلمان اروپا در مقدمه دستورالعمل خود می گوید که کارایی بالا و هزینه نسبتاً پایین پلاستیک، مصرف این ماده در زندگی روزمره را به طور فزاینده ای افزایش داده است. اگرچه پلاستیک نقش مفیدی در اقتصاد ایفا می کند و کاربردهای ضروری در بسیاری از بخش ها را ارائه می دهد، استفاده روزافزون از آن در کاربردهای کوتاه مدت، که برای استفاده مجدد یا بازیافت مقرون به صرفه طراحی نشده اند، به معنای ناکارآمدی و کم توجهی به بازیافت در الگوهای تولید و مصرف است. به همین دلیل است که اتحادیه اروپا می خواهد با تلاش برای ایجاد یک مدار بسته در چرخه عمر پلاستیک ها با مشکل تولید مقدار بیشتری از زباله های پلاستیکی و نشت ضایعات پلاستیکی به محیط زیست، به ویژه محیط زیست دریایی مقابله کند. از نظر اتحادیه اروپا، تأثیرات منفی قابل توجه زیست محیطی، بهداشتی و اقتصادی ناشی از برخی محصولات پلاستیکی، مستلزم ایجاد یک چارچوب قانونی خاص برای کاهش موثر این اثر نامطلوب است. بر اساس برآوردهای اتحادیه اروپا، محصولات پلاستیکی یکبار مصرف تحت پوشش این دستورالعمل تقریباً ۸۶ درصد از محصولات پلاستیکی یکبار مصرف یافت شده (به صورت زباله) در سواحل اتحادیه اروپا را در بر می گیرد.

کاهش مصرف لیوان و ظروف غذا

از ۳ جولای ۲۰۲۱، کشورهای عضو اتحادیه اروپا موظف شدند اقدامات خود برای کاهش استفاده از لیوان های نوشیدنی و ظروف غذا را گزارش دهند. تمرکز این امر بر ظروف غذایی است که برای مصرف فوری در نظر گرفته شده اند، یعنی غذایی که مستقیماً در همان ظرف خورده می شود و نیازی به هیچ گونه آماده سازی بیشتر، مانند پخت، جوشاندن یا گرم کردن ندارد. هدف از این اقدامات کاهش قابل توجه محصولات پلاستیکی یکبار مصرف تا سال ۲۰۲۶ است.

این دستورالعمل همچنین محصولات پلاستیکی یکبار مصرفی را تعریف می کند که دیگر نمی توانند از سال ۲۰۲۱ در بازار عرضه شوند که عبارتند از:

- گوش پاک کن (به استثنای برخی موارد)
- کارد و چنگال (چنگال، چاقو، قاشق، چاپستیک)
- بشقاب
- نی (به استثنای برخی موارد)

همزن نوشیدنی

● میله هایی که به بادکنک وصل می شوند و آن را نگه می دارند.

● ظروف غذایی، ظروف نوشیدنی و لیوان های ساخته شده از پلی استایرن منبسط شده (انبساطی) با توجه به معیارهای دستورالعمل، نمونه هایی از ظروف غذا که باید به عنوان محصولات یکبار مصرف در نظر گرفته شوند عبارت هستند از: ظروف فست فود یا جعبه های غذای حاوی غذای سرد یا گرم، بسته بندی سالاد یا ظروف غذاهای تازه یا فراوری شده مانند میوه، سبزیجات یا دسر. اما ظروف مخصوص غذای خشک یا غذای سرد که نیاز به پردازش بیشتر دارد، ظروف چند وعده ای غذا یا ظروف غذایی که یک قسمت از غذایش فروخته شده نباید یکبار مصرف تلقی شوند.

به طور مشابه، در مورد ظروف نوشیدنی؛ بطری های نوشیدنی یا ظروف نوشیدنی چند ماده ای که برای نوشیدنی ها، آب، نوشیدنی انرژی زا، آب میوه و شربت، نوشیدنی پودری یا شیر استفاده می شود، یکبار مصرف تلقی می گردد.

دیگر چه چیزی تغییر خواهد کرد؟

از سال ۲۰۲۵، درپوش های پلاستیکی تنها در صورتی می توانند در بازار عرضه شوند که به طور دائمی به بطری ها و ظروف متصل شده باشند. ظرف چهار سال، همه بطری های پلاستیکی (حداکثر ۳ لیتری) باید حداقل از ۲۵ درصد از مواد بازیافتی تهیه شده باشند و در سال ۲۰۳۰ این نسبت باید به ۳۰ درصد برسد. علاوه بر این، تا سال ۲۰۲۵، میزان جمع آوری و بازیافت بطری های پلاستیکی یکبار مصرف باید ۷۷ درصد وزنی محصولات عرضه شده طی یکسال در بازار باشد و تا سال ۲۰۲۹ باید به ۹۰ درصد برسد.

ظروف ماکروویو از نگاه بازار چگونه است؟

ظروف ماکروویو

این ظروف که در بازار ایران به ظروف یکبار مصرف لاکچری نیز شناخته می‌شوند چندین سال است که بازار مخصوص به خود را ایجاد کرده و با یک شیب صعودی آرام در حال گسترش است. شیوع کرونا و افزایش فروش غذای بیرون‌بر باعث شده که در یکسال اخیر استفاده از این ظروف افزایش پیدا کند. جنس این ظروف از پلی‌پروپیلن است و به ظروف چند خانه شناخته می‌شود. مهمترین ویژگی این ظروف علاوه بر ثابت نگه داشتن دمای مواد داخل، امکان قرار دادن آن در ماکروویو است.

بازار ایران

در کشورمان دو نوع ظروف یکبار مصرف وجود دارد: دسته اول ظروف فوم و آلومینیوم که بیشتر برای غذاهای نذری استفاده می‌شود و دسته دوم ظروف PP یا ماکروویو که رستوران‌ها و مراکز توزیع غذای معروف از آن استفاده می‌کنند. افزایش چند صد درصدی قیمت این ظروف در سال‌های اخیر باعث شده که برخی رستوران‌ها در فاکتور خود قیمت ظرف را جداگانه محاسبه کنند. یکی از بازارهای عمده‌فروشی این ظروف خیابان انبار نفت است، هر چند بیشتر واحدها ظروف فوم‌دار و ارزان را ارائه می‌دهند، مشتریان ظروف ماکروویو به صورت مستقیم از کارخانه‌ها نیاز خود را تامین می‌کنند و برای مراسم خاص و تولدها نیز مرکز شهر، کریم خان و سنایی می‌توان این قبیل ظروف را تهیه کرد اما تفاوت قیمت عمده و تک‌فروشی بیش از ۲ برابر است. به طور مثال ظرف درب‌دار سالاد سزار به صورت عمده ۲ هزار تومان و تکی ۴ هزار تومان است. قیمت بازار کارتن ۱۰۰ عددی ظروف ۳ خانه ۲۴۵ هزار تومان و کارتن ۲۰۰ عددی ظرف شفاف درب‌دار یک لیتری ۸۲۵ هزار تومان است. یکی از فعالان برجسته این صنعت و بازار در گفتگو با خبرنگار ما در خصوص بازار این ظروف گفت: با وجود آنکه ۹۰ درصد مواد اولیه ظروف یکبار مصرف در داخل و توسط پتروشیمی‌ها تامین می‌شود و تولیدکنندگان از بورس کالا به صورت رقابتی آن را خریداری می‌کنند اما هنوز ابهامات زیادی در نحوه قیمت‌گذاری مطرح است.

وی ادامه داد: موادی که پیش از محرم کیلویی ۴۰ هزار تومان بود ناگهان در بازار آزاد حتی به ۷۰ هزار تومان رسید چون واسطه‌ها می‌گویند فلان مجتمع پتروشیمی تولید خود را کاهش داده است آن هم در این زمان که همه می‌دانند اوج مصرف این ظروف است.

وی تصریح کرد: انجمن تولیدکنندگان ظروف یکبار مصرف بارها به صورت رسمی به این نوع قیمت‌گذاری و فرمول آن اعتراض کرده و امیدواریم با استقرار وزیر جدید صمت سیاست‌ها تغییر پیدا کند زیرا قدرت رقابت ما را در بازارهای صادراتی که بازار اصلی ظروف یکبار مصرف ماکروویو است را کاهش داده است.

در وضعیت اقتصادی امروز اگر بخواهیم به تولید ادامه دهیم باید نگاه صادراتی داشته باشیم و برای این کار لازم است که مواد اولیه ما ارزان‌تر از سایر کشورها همچون ترکیه و امارات باشد زیرا ما بیش از آنها پتروشیمی داریم.

بازار ظروف یکبار مصرف ماکروویو و یا لاکچری در داخل کشور بسیار شکننده است و بازارهای صادراتی نیز درگیر رقابت سخت با سایر کشورها هستند و اگر در نحوه تامین مواد اولیه تغییری صورت نگیرد این بازارها از دست خواهد رفت.

ماشینی شدن زندگی و حضور گسترده زنان در جامعه و بازار کار باعث شده که دیگر زندگی‌ها از چهارچوب قبلی که زن وظیفه خانه‌داری و تامین مایحتاج خانه را به عهده داشت خارج شود و دیگر فرصت تهیه غذا و تربیت کودکان را نداشته باشد. همزمان با این، تغییرات تکنولوژی به کمک جوامع سنتی آمده و انواع غذاها و مواد اولیه آنها را به راحتی در اختیار همگان قرار می‌دهد. اما چالش اصلی حفظ طراوت و تازگی و اصول بهداشتی مواد غذایی بود.

این اصول برای صادرکنندگان از اهمیت بیشتری برخوردار بود و همین امر باعث شد که ظروف پلی‌پروپیلن یا PP جایگاه مهمی در صنعت غذایی برای خود باز کنند.

بنا بر آمار منتشر شده از سوی صندوق بین‌المللی پول گردش مالی خدمات مواد غذایی در دنیا در سال ۲۰۲۰ به بیش از ۶۹ میلیارد دلار رسیده است؛ این در حالی می‌باشد که ارزش سال قبل آن ۶۷ میلیارد دلار بوده است. کارشناسان این صندوق عامل اصلی این افزایش را تمایل مردم به مصرف مواد غذایی آماده می‌دانند. گسترش خدمات آنلاین و اپلیکیشن‌های تحویل غذا و تنوع بالای مواد غذایی به همراه استفاده رستوران‌ها، کافی‌شاپ‌ها و حتی دکه‌های مواد غذایی در شرق باعث شده این عدد هر روز بیشتر شود.

از طرفی افزایش آگاهی مردم از خطرات زیست‌محیطی و ظروف پلاستیکی کمپانی‌های تولیدکننده ظروف غذایی را وادار کرده که برای گرفتن بازار و جذب مشتری از ظروفی استفاده کنند که علاوه بر کیفیت بالا خطر کمتری برای محیط زیست داشته و اصطلاحاً green wave باشند. پایه اصلی این ظروف ساقه نیشکر، علف و پلاسمای نی است.

بیش از ۴۰ درصد مواد اولیه ظروف یکبار مصرف، پلاستیک است که این مواد خود به ۳۰ نوع پلاستیک تقسیم می‌شوند. این در حالیست که همزمان استفاده از ظروف کاغذی و مواد cago که برای بشقاب، لیوان، فنجان و کارتن تخم‌مرغ استفاده می‌شود در حال گسترش است.

تولید اولین پلی‌پروپیلن بازیافتی جهان با مقاومت حرارتی بالا

شرکت اسپانیایی SP GROUP، متخصص در ساخت فیلم‌های سخت و انعطاف‌پذیر برای ترموفرمینگ، ماده جدید PP HB ECO را معرفی کرد، که به گفته خودش انقلابی در بخش بسته‌بندی است. مواد قابل بازیافت، تحمل دمای بالا در طول عملیات حرارتی را ندارند. خوشبختانه، SP GROUP توانست به طور جدی با این مشکل مقابله کند و اولین ماده قابل بازیافت خود را که می‌تواند در دماهای بالا مقاومت کند و حتی قادر به مقاومت در برابر پردازش برگشتی است، تولید کند. این ماده جدید توسط Cyclos-HTP آزمایش شده و برای بازیافت جریان PP در چندین کشور اروپایی تایید شده است. دوی‌پک‌های زیپ‌دار و بدون زیپ PP HB ECO نمره AA را دریافت کرده‌اند، به این معنی که ۹۰ درصد بسته‌بندی را می‌توان بازیافت کرد زیرا تقریباً تمام آن از پلی‌پروپیلن تشکیل شده است.

موسسه Cyclos-HTP کیسه‌های درب‌دار PP HB ECO را با استفاده از مسیر بازیافت سخت جریان‌های PP ارزیابی و با نمره AAA تایید کرده است که به معنی ۹۶ درصد قابلیت بازیافت ظروف است.

این ساختار تک‌ماده می‌تواند جایگزین بسته‌های غیرقابل بازیافتی شود که حاوی فیلم‌های آلومینیومی و روکش‌های فلزی و همچنین ساختارهای چندماده‌ای است که امروزه از نظر مکانیکی قابل بازیافت نیستند.

مقاومت این ماده در برابر عملیات حرارتی مانند پردازش برگشتی، برای افزایش طول عمر محصولات غذایی، کاهش ضایعات مواد غذایی و بهبود پایداری محیطی ضروری است. به همین دلیل، مواد قابل بازیافت جدید در دسته ECO SP GROUP گنجانده شده که برای برآوردن اهداف تعیین شده کمیسیون اروپا برای استراتژی پلاستیک ۲۰۳۰ (زمانی که باید همه بسته‌بندی‌های پلاستیکی قابل استفاده مجدد، بازیافت یا کمپوست باشند) طراحی شده است. این یک چالش برای مصرف‌کنندگان و شرکت‌هایی است که به دنبال ساختارهای کاملاً قابل بازیافت‌اند که طول عمر محصول را افزایش داده و حفظ می‌کند. HB ECO PP جدید را می‌توان به صورت کیسه‌های ایستاده دوی‌پک، کیسه‌های بسته‌بندی معمولی که از سه جهت مهر و موم می‌شوند و کیسه‌های کلاسیک با کلاهک‌هایی که برای غذای کودک استفاده می‌گردد، استفاده کرد. این بدان معناست که این ماده برای محصولاتی مانند سس، غذاهای از پیش آماده، غذای کودک، تنقلات و همچنین غذای مرطوب حیوانات خانگی ایده‌آل است، زیرا امکان بسته شدن زیپ را فراهم می‌کند. یکی دیگر از مزایای آن این است که می‌توان آن را با استفاده از چهار سیستم چاپ مختلف افست، فلکسوگرافی، روتوگراف و چاپ دیجیتال چاپ کرد و اطمینان حاصل می‌کند که با نیازهای مشتریان مطابقت دارد. به طور خلاصه، SP GROUP هنوز یک شرکت پیشگام در زمینه پایداری است، زیرا به دنبال ایجاد مواد پیشرفته جدیدی است که مطابق با دستورالعمل‌های کمیسیون اروپا باشد. هدف اصلی آنها ارائه راه‌حل‌های واقعی به مشتریان است که به آنها کمک می‌کند تا با این دستورالعمل‌ها مطابق باشند. این شرکتی است که هنوز متعهد به نوآوری و تولید بسته‌بندی همه‌کاره، سفارشی و پایدار است.

بازگشت دلار از نقطه حساس

اگر چه جریانات سیاسی و باز هم تضعیف امید مذاکرات ورق بازی دلار را بر گرداند و پایان هفته افزایشی را برای اسکناس آمریکایی رقم زد اما توافق اخیر ایران و آژانس در نهایت موجب شد تا بهای دلار وارد فاز نزولی شود. هنوز ذهنیت توافق ایران و غرب در ذهن و گمانه زنی های اهالی بازار تعمیق نشده و همین مطلب است که روند نزولی بهای ارز را با سرعت گیر روبه رو کرده است. بهای ارز در روزهای پایانی هفته گذشته بار شد چشمگیر از مقاومت ۱۰ روزه دلار عبور کرد. دلار در روز سه شنبه با شکست مقاومت ۲۷ هزار و ۳۰۰ تومانی، وارد بازه نوسانی جدید شد. اسکناس آمریکایی روز پنجشنبه برای شکست مقاومت ۲۷ هزار و ۸۰۰ تومانی تلاش کرد و توانست از این بازه حساس هم عبور کند تا جایی که برخی معتقد بودند شانس ورود به کانال ۲۸ هزار تومانی را پیدا کرده ولی این احتمال دیری نپایید.

سد راه افزایش بهای دلار چه بود؟

همواره از جمله برنامه های بازار ساز برای کنترل رشد بهای دلار، افزایش عرضه در بازار بوده است. این ترفند در روز پنجشنبه هفته قبل هم از طرف بازار ساز به کار گرفته شد، تا از التهاب بازار تا حدی کاسته شود. پنجشنبه ۱۸ شهریورماه پنجمین روز پر عرضه سال جاری بود، احتمالاً این مسئله تا حدی روند صعودی قیمت دلار را تعدیل کرد. در حالی که عرضه بالای دلار به عنوان یک نیروی نزولی بر قیمت ها تاثیر می گذاشت، اخباری که توجه فعالان بازار را به خود جلب کرده بودند عمدتاً به مذاکرات احیای برجام مربوط می شدند تا جایی که به ناگاه ذهنیت اهالی بازار با سفر گروسی و توافق سریع ایران و آژانس به یکباره دگرگون شد. این که تزریق بازار ساز با تغییر ذهنیت معامله گران همراه شد دلیل اصلی افت قیمت ها بود. آن هم در شرایطی که رشد بهای ارز اثر بزرگی بر حجم تقاضا در بازار داخلی برای اغلب گروه های کالایی برجای نگذاشت. این مطلب خود یک سرعت گیر برای دلار بالای ۲۸ هزار تومان بود و هم اکنون که وارد فاز نزولی شده ایم، احتمالاً استمرار افت نرخ را شاهد خواهیم بود ولی کف قیمتی نمی توان برای آن در نظر گرفت. فعالان بازار به زودی به این فکر خواهند افتاد که توافق با آژانس گام اول توافق با غرب است و از همه مهم تر آن که رویکرد دولت گویی میل به تعامل پیدا کرده که خاطره توافق ژنو را زنده خواهد کرد. اگرچه بازار هم کشش افت مستمر و بزرگ قیمت را ندارد.